

Nikdy neviete, koho a čo na horách stretnete

Magické hory vždy priťahovali a stále priťahujú každého človeka. Niektorým stačí výhľad z okna, mnohí si vystačia s filmami a popcornom doma v obývačke a odvážnejší sa vyberú s boardom na svah. Najbližšie sa k nim zrejme dostanú vášniví vysokohorskí turisti či horolezci. Aktívny pobyt na horách zlepšuje kondíciu, vytrvalosť, mení životnú filozofiu. Človek postupne zisťuje, že nepotrebuje veľa, aby prežil. Sir Edmund Hillary povedal: „Nie sú to vrcholy hôr, čo zdolávame, sme to my sami“. Skutočne – hory nás často privádzajú za hranice vlastných možností.

Svoje schopnosti a možnosti sme si 2-4. marca prišli otestovať na chatu pri Zelenom plese aj my – partia nováčikov zo Žiliny. Zimné hory sú pre nás lákadlom, preto sme sa prihlásili na zimnú časť základov VHT. Kurz organizoval PREVYK pod patronátom SVTS a viedol ho inštruktor VHT Peter Kalenský.

O zážitky sa s nami podelia niekoľkonásobný účastník Duško a prvoúčastník Tomáš:

1. Odkiaľ si sa dozvedel(a) o kurze?

Tomáš (T): O kurze som sa dozvedel od svojich priateľov, ktorí sú členovia SVTS už niekoľko rokov.

Duško (D): Vedel som, že klub PREVYK organizuje zimný kurz základov vysokohorskej turistiky už niekoľko rokov na chate pri Zelenom plese známej aj ako Brnčalova chata. Výzva bola uverejnená na stránke Slovenského vysokohorského turistického spoluz www.svts.sk.

2. Prečo si sa prihlásil?

T: V lete som absolvoval letný VHT kurz na Hoblíku pri Žiline, a keďže som sa už vtedy namotal na problematiku na horách, zaujímalo ma to a chcel som toho vedieť viac.

D: Pre mňa osobne to bola už druhá účasť na zimnom kurze vo Vysokých Tatrách. Tento rok sa chystáme s manželkou a kamarátom Tomášom a kamarátkou Jankou do zahraničných hôr. Oni veľké skúsenosti z horami nemajú, a tak som chcel, aby sme spoločne išli na kurz. Pre mňa osobne bolo tiež dobre zopakovať si veľa praktických aj teoretických vecí.

3. Aké si mal očakávania?

T: Mal som nejakú svoju predstavu o kurze, ale nakoniec to bolo lepšie, ako som čakal. Kamarátsky a dobrý prístup k nám, dobrí inštruktori a celkovo som sa mnohému naučil a ťukal si na čelo, ako som to doteraz robil zle. Čiže prospelo to určite všetkým, každý si prišiel na svoje. A ako keby toho nebolo dosť, tak ubytovanie v neskutočne nádhernom prostredí a svietilo na nás slnko z jasného neba, a to doslova.

4. V čom si mal na kurze najväčšie problémy?

T: Najväčšie problémy boli dostať sa na kurz, teda na chatu pri Zelenom plese. Zo stokilovým ruksakom to išlo naozaj ťažko a až na kurze nám povedali, ako minimalizovať svoju batožinu a neniesť k štyrom párom celú horčicu, chren aj kečup. Potom to už šlo dobre.

5. Ako sa spalo?

T: Na izbe sme boli ubytovaní dvaja muži a dve ženy. Boli tam poschodové postele, a keďže som hneď pochopil fyzikálny zákon, že teplý vzduch stúpa hore a studený klesá, vyhrali sme baby spať hore. Mali sme tam dosť tepla a dievčatá ešte viac, ktoré sa na to horko budili. Koniec koncov, radšej teplo ako zima.

D: Spalo sa dobre, len možno bolo až príliš teplo.

6. Aký bol program kurzu? Ako hodnotíš pomer: prax vs. teória?

T: Program kurzu bol naozaj pestrý od pohybu na horách, istenia, aklimatizácie, analyzovanie terénu až po vyhľadávanie zasypaných v lavíne. Najskôr sme boli teoreticky školení, a potom, keď sme sa dostali do terénu, tak som si každú chvíľu povedal „Ahaaaaaa, tak o tomto hovoril pán inštruktor“. Naozaj sa všetko nedalo z teórie pochopiť, ale keď som to videl a ešte si to aj vyskúšal, tak som bol veľmi rýchlo v obraze.

D: Program spočíval v teoretickej a praktickej časti. Myslím, že to bolo vyvážené úplne výborne, kde najskôr bola teoretická časť, a potom sme si prakticky v teréne v okolí chaty skúšali a precvičovali teoretické veci, o ktorých sme hovorili. Výborne hodnotím aj to, že kurzisti boli pridelení, resp. sami sa prideliť k niektorému z inštruktorov, a vytvorili sa tak malé skupinky. Omnoho lepšie sa tak pracuje ako s veľkou skupinou.

7. Bola teoretická časť užitočná? V čom najviac?

T: Teoretická časť bola veľmi užitočná a tam mi došlo, koľko vecí som robil dovtedy zle. „Prečo mi je zima v spacáku na -30 °C, a vonku nie je ani z ďaleka toľko? No to asi preto chlape, lebo spíš naobliekaný neviem v akých GORE-TEX.“ Naozaj mi to dovtedy nedošlo. A mnoho ďalšieho. Možno niekto to dávno vedel a zaujali ho iné veci. Alebo vedel všetko a vypočul si to ešte raz, alebo všetko bolo pre neho nové.

D: Teoretická časť je vždy užitočná, hovorí sa v nej o praktických veciach. V praxi sa zase teoretické veci skúšajú a cvičia. Teoretická časť má význam, keď je spojená aj s diskusiou, ktorá na kurze nechýbala.

8. Dozvedel si sa niečo celkom nové?

T: Priznám sa, že som toho viac nevedel ako vedel. Doteraz mi vŕta hlavou ten fakt o GORE-TEX bundách, že to nie je dobré pyžamo. Keď to ten pán hovoril, tak kukám na neho, sánka dole, a potom vzájomné pohľady jeden na druhého, teda asi viacerí to nevedeli. Ďalšia vec, o ktorej som síce vedel, ale nevedel som ju praktizovať - štandy (istenie) do ľadu som nikdy nerobil a tu som sa to naučil vo viacerých verziách. Ako minimalizovať svoju batožinu. Dozvedel som sa, čo je na horách riskantné, a čo naopak nie, a čo je úplné šialenstvo.

D: Veľa vecí som už vedel alebo sa naučil na predchádzajúcich kurzoch. Celkom nová pre mňa bola informácia, že spať v spacáku v zime v stane a mať oblečenú goratexovú vetrovku spôsobí ešte väčší únik telesného tepla ako ju nemať oblečenú. Okamžite som si spomenul na jednu situáciu, keď sme spali vo Francúzsku na ľadovci pod Barre d'Écrins, a tam som túto chybu urobil. Vtedy som to však nevedel a myslel som si, že ďalšia vrstva oblečenia ma zahreje. Ako radi sme boli, keď sme začali šliapať hore.

9. Ktoré veci určite ešte využiješ?

T: Keďže chcem zdolávať vysoké kopce, tak dúfam, že využijem všetko okrem vyhľadávania v lavínach. To už by bolo naozaj zlé. Aklimatizáciu určite využijem a asi naozaj všetko, však nás hádam zbytočnosti neučili ☺

D: V bežnom živote aj neturista určite využije minimálne aspoň uzly na viazanie už čohokoľvek. Pre pohyb v horách v náročných podmienkach boli všetky praktické aj teoretické veci z kurzu výborné a treba si ich občas zopakovať.

10. Splnil kurz tvoje očakávania?

T: Splnil nad očakávania. Poviem pravdu. Predstavoval som si to horšie, a nakoniec to bolo lepšie a myslím, že takto to vnímali aj moji spolubývatelia.

D: Rozhodne áno. K výbornej atmosfére prispeli aj inštruktori, ich ochota a obetavosť neustále vysvetľovať, ukazovať a veci pre kurzistov opakovať. Nezabudnuteľné bolo aj slnečné počasie počas celého víkendu a vetrík k horám proste patrí.

11. Čo sa ti na kurze páčilo najviac?

T: Mnohému som sa naučil, nemusel som byť v práci. Páčilo sa mi čisté prostredie, kde nehučali žiadne autá, čistý vzduch, pekné počasie, prístup ľudí a páčilo sa mi, že som na chate pri Zelenom plese stretol jedného môjho obľúbeného športovca a známeho českého horolezca „LIBORA UHERA“, druhého Čecha, ktorý stál na K2. Viem, že to nebolo zahrnuté v kurze, ale ten človek ma veľmi povzbudil, tak sa musím pozdieľať ☺

D: Najviac sa mi asi páčil prístup inštruktorov a rozdelenie ľudí do malých skupiniek. Tým sa mohol inštruktor venovať len zopár ľuďom, a tak sa mohli lepšie precvičiť teoretické veci v praktickom výcviku.

12. Prídeš aj nabudúce?

T: Chcem prísť aj nabudúce, ale nikdy nič nie je na 100%. Ale ak budem zdravý a pri zmysloch, tak určite prídem.

D: Hovorí sa, že opakovanie je matkou múdrosti a veci týkajúce sa pohybu v horách by si mal opakovať každý, kto sa v nich chce pohybovať. Takže zrejme po nejakom čase na kurz opäť pôjdem.

13. Komu by si kurz odporučil?

T: Priateľom, ktorí majú radi hory a aj ľuďom, o ktorých viem, že zdolávajú vysoké hory, no ich znalosti sú veľmi slabé, mnohé dôležité veci nevedia, a tie by sa mohli naučiť práve na kurze.

D: Kurz základy vysokohorskej turistiky by som chcel odporučiť všetkým mladým aj starším, ktorí majú blízky vzťah k prírode, pohybu v nej, ktorí chcú zdolávať vrchy, štíty a chodiť po horách nielen na Slovensku. Kurz je výborný aj pre lyžiarov a skialpinistov.

14. Odkaz pre čitateľov ... motivácia? povzbudenie?

T: Kto ešte neabsolvoval takýto kurz, tak vrelo odporúčam, pretože to nie len pre začiatočníkov, ale aj pre naozaj pokročilých vysokohorských turistov. Snáď sa nabudúce vidíme. Nepodceňujte vysoké hory!

D: Chcel by som povzbudiť všetkých, či už členov alebo nečlenov nejakého turistického klubu, aby sa prihlásili a takýto kurz absolvovali. Mnoho sa naučíte, precvičíte, uvidíte, vyskúšate, pochopíte. Rozhodne to prispeje k vášmu bezpečnému pohybu v horách a hlavne šťastnému návratu domov.

Za rozhovor ďakuje prvoúčastníčka Dana Kuchariková